Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf

Lausunto

13.08.2025

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuluttajaliitto ry (jäljempänä Kuluttajaliitto) kiittää mahdollisuudesta antaa valtiovarainministeriölle kirjallinen lausunto otsikkoasiasta. Kuluttajaliitto esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot esitysluonnoksessa ehdotetusta työsuhdepolkupyöräedun verovapauden poistamisesta:

Esitysluonnoksessa ehdotetaan tuloverolain 64 §:n 4 momentin kumoamista, jolloin työsuhdepolkupyöräetu ei enää olisi verovapaa etuus. Muutos koskisi etuja, joiden käyttöönotosta työnantaja ja työntekijä sopivat 24.4.2025 tai sen jälkeen. Näissä tapauksissa etu katsottaisiin veronalaiseksi koko käyvästä arvostaan 1.1.2026 alkaen. Ennen 24.4.2025 sovittuihin etuihin sovellettaisiin siirtymäsäännöksiä, jotka riippuvat siitä, onko etu toteutettu leasing-sopimuksella vai työnantajan omistamalla pyörällä. Jos työsuhdepolkupyörää koskevaan sopimukseen tulisi muutoksia, se tulkittaisiin esitysluonnoksen mukaan uudeksi sopimukseksi, jota veroetu ei koskisi.

Kuluttajaliitto pitää ehdotettua muutosta ongelmallisena kuluttajan näkökulmasta. Työntekijät ovat sitoutuneet pitkäaikaisiin sopimuksiin luottaen voimassa olevaan lainsäädäntöön. Ehdotetulla sääntelyllä puututaan takautuvasti voimassa oleviin sopimussuhteisiin. Kuluttajien perustellut odotukset tulisi ottaa huomioon, mikäli polkupyöräetu poistetaan. Perustuslakivaliokunnan käytännössä on perusteltujen odotusten suojaan tulkittu kuuluvan oikeus luottaa sopimussuhteen kannalta olennaisia oikeuksia ja velvollisuuksia sääntelevän lainsäädännön pysyvyyteen niin, että tällaisia seikkoja ei voida säännellä tavalla, joka kohtuuttomasti heikentäisi sopimusosapuolten oikeusasemaa (PeVL 42/2006 vp, s. 4/I ja PeVL 21/2004 vp, s. 3/I).

Esitysluonnoksen ehdotus asettaa myös työntekijät eri asemaan sen perusteella, onko etu toteutettu leasing-sopimuksella vai työnantajan omistamalla pyörällä. Jos työnantaja omistaa polkupyöräetuna

olevan polkupyörän, lain säännöksiä sovelletaan esitysluonnoksen mukaan siihen asti, kun viisi vuotta on kulunut edun käyttöönotosta. Esitysluonnoksessa ei perustella tarkemmin, miksi leasing-sopimukset ja työnantajan omistamiin pyöriin sovellettaisiin eri siirtymäaikoja.

Lisäksi Kuluttajaliitto muistuttaa, että hallitusohjelmassa on tunnistettu vähäisen arkiaktiivisuuden haitat kansanterveydelle ja asetettu tavoitteeksi lisätä liikkumista kaikissa ikäryhmissä. Työsuhdepyöräetu on ollut konkreettinen keino edistää tätä tavoitetta. Veroedun käyttöönoton jälkeen pyöräily työmatkoilla on lisääntynyt merkittävästi, ja tällä hetkellä työsuhdepyöriä on käytössä yli 100 000 kappaletta. Työterveyslaitoksen vuonna 2025 julkaiseman Terveelliset, turvalliset ja ilmastoystävälliset työmatkat -tutkimuksen mukaan aktiivisilla työmatkapyöräilijöillä on keskimäärin 5,3 sairauspoissaolopäivää vähemmän henkilötyövuotta kohden.

Edellä todetun nojalla Kuluttajaliitto katsoo, että ehdotettu muutos on ongelmallinen kuluttajan oikeusaseman ja kansanterveyden edistämisen näkökulmasta. Mikäli veroetu poistetaan, on selvää, että työmatkapyöräily vähenee. Kuluttajaliitto ehdottaa ensisijaisesti, että veroedun poistamisesta luovutaan.

Mikäli muutosta edistetään, Kuluttajaliitto esittää, että siirtymäsäännöksiä yhdenmukaistetaan ja verovapauden poistuminen toteutetaan asteittain. Porrastettu malli mahdollistaisi kuluttajien sopeutumisen muutokseen ja mahdollistaisi perusteltujen odotusten suojaamisen.

Kuosa Viivi
Kuluttajaliitto ry, Konsumentförbundet rf